

Posledica morebitnega razpada Schengena na transport in turizem

13.1.2016

V kolikor bi vsak tovornjak za prečkanje meje potreboval zgolj uro več, bi to slovenskemu gospodarstvu pomenilo vsaj 8 mio evrov več stroškov. Če bi se zgolj vsak deseti Italijan in Avstrijec odločila, da zaradi daljšega potrebnega časa za prečkanje meje ne bi obiskala Slovenije, bi to pomenilo več kot 55 mio evrov turističnega izpada letno.

Za slovensko gospodarstvo je pomembno, da država podpre vse rešitve na evropski ravni, ki krepijo varnostno situacijo na zunanjih mejah ter zaščitijo interese slovenskega gospodarstva na notranjih mejah.

Morebitni razpad enotne notranje meje Schengenskega območja ne prinaša nič dobrega. Pomeni tako večje ovire za prost pretok ljudi in blaga kot tudi dodatne javno-finančne stroške povezane z nadzorom meje.

Dodaten policijski nadzor ima podobne ekonomske posledice kot uvedba carin, saj povečuje zahtevan čas za uvoz in izvoz blaga. Slovenija je močno vpeta v mednarodne trgovinske tokove - izvoz blaga in storitev predstavlja 78 % bruto domačega proizvoda, uvoz pa 69,5 %. Slovenski saldo menjave s tujino je v 2015 po začasni oceni znašal 8,7 % BDP-ja, kar Slovenijo uvršča takoj za Nemčijo in Nizozemsko. Prost pretok blaga in storitev oziroma neoviran in hiter dostop znotraj evropskih trgov je ključen za slovensko gospodarstvo, saj kar $\frac{3}{4}$ izvoza ustvarimo z državami članicami EU.

Ponašamo se s konkurenčnim logističnim sektorjem, ki je v letu 2015 ustvaril 770 mio EUR zunanje-trgovinskega presežka. V kolikor bi vsak tovornjak za prečkanje meje potreboval zgolj 1 uro več, bi to za Evropo pomenilo 3 mrd EUR dodatnih stroškov, za Slovenijo vsaj 8 mio EUR. Med izvozniki storitev je imel večji izvoz le turistični sektor. Ta sektor bi ob razpadu Schengena prav tako lahko utrpel škodo, sploh zaradi manjšega obiska dnevnih turistov iz Italije in Avstrije. Če bi se zgolj vsak 10. Italijan in Avstrijec odločila, da zaradi daljšega potrebnega časa za prečkanje meje ne bi obiskala Slovenije, bi to pomenilo več kot 55 mio EUR turističnega izpada letno.

Jean Claude Juncker, predsednik Evropske komisije je včeraj dejal: »Cena ukinitve Schengena bi bila zelo visoka in bi prizadela gospodarsko rast ter delovna mesta.« Povezave med morebitnim razpadom Schengena, pa tudi evroobmočja, ki jo je v zadnjih dneh izpostavil Juncker, je morda nekoliko populistična, vendar odraža fundamentalno problem, s katerim se sooča EU. Individualne, nacionalne rešitve namesto skupnega odgovora so lahko na kratek rok sicer z vidika posameznih držav racionalne, na dolgi rok pa vsem znižujejo blaginjo. Okrepljena južna avstrijska meja pomeni manjše varnostno tveganje za Avstrijo, a prelaga problem zgolj na države južneje od sebe. Ekonomsko bi bila prav gotovo boljša skupna odločitev na nadnacionalni ravni z vzpostavitvijo evropske obmejne in obalne straže.

Za slovensko gospodarstvo je pomembno, da država podpre vse rešitve na evropski ravni, ki krepijo varnostno situacijo na zunanjih mejah ter zaščitijo interese slovenskega gospodarstva na notranjih mejah.

Priprava: Analitska skupina SKEP GZS